

Hodnocení plemenné knihy Český sportovní pony za rok 2017

Vznik plemenné knihy Český sportovní pony souvisel s podchycením koní kategorie pony (do 148 cm) chovanými na území naší republiky. Do vzniku PK ČSP v roce 2000 byl chov poníků neorganizovaný. Chovatelé nerespektovali plemenářský zákon. I když plemenářské podniky vlastnily licencované plemenné hřebce kategorie pony (převážně u importů) chovatelé je na své klisny připouštěli sporadicky. Vznik plemenné knihy ČSP souvisel s potřebou využít pro chov klisny chované na našem území desítky let a prověřené v užitkových a charakterových vlastnostech – konstituční tvrdost, skromnost, ochota k práci a dobrým charakterem ve vztahu k člověku a k práci. Současně řešil problém černé plemenitby.

Vznik sekce malý sportovní kůň KVH 148 až 156cm chovatelsky sleduje dva cíle. Zajistit zápis a neponechat mimo plemenné knihy jedince z PK pony, kteří mají KVH nad 148 cm, což v důsledku variability původního mateřského materiálu nelze vyloučit. Dále možnost zajistit chovatelské využití klisen z existujících teplokrevných plemenných knih (ČT, CS, MK, KK), kteří požadované KVH svých PK nedosahují. Zde stejně jak u sekce pony je mottem potřeba zachovat v potomstvu užitkové a hlavně charakterové vlastnosti v našich podmínkách po generace chovaného koně.

Cílem **šlechtění** v plemenné knize Český sportovní pony je všestranně využitelný poník jezdeckého typu s tvrdou konstitucí, dobrou krmitelností, dlouhověký, nenáročný a odolný proti vnějším vlivům. Konstituce musí umožňovat celoroční pastevní chov s ustájením i v lehkém přístřešku. Pro chov a odchov poníků není nutné individuální ustájení v boxech.

Při výběru jedinců do plemenitby je mimo exteriérové a výkonnostní vlastnosti kladen důraz na dobrý charakter a ochotu k práci.

Známka za charakter se stala limitní pro zařazení hřebců a klisen do plemenitby a je součástí zápisového listu. U jiných plemenných knih koní vedených v České republice tato známka požadována není.

Zkoušky výkonnosti, vznik sekce Malý sportovní kůň a chovatelské změny v Řádu plemenné knihy - v počtu požadovaných známých generací při zápisů do plemenných knih a změny podmínek pro zařazení hřebců a klisen do Alceleračního programu – jsou vytvořeny pro vyšší stupeň selekce.

Český sportovní pony je určen především pro sport dětí a mládeže na všech výkonnostních úrovních. Poníci sekce Malý sportovní kůň jsou vhodné i pro sport dospělých jezdců. Sportovní soutěže pro koně sekce Malý sportovní kůň v rámci PK ČSP nejsou dosud samostatně vypisovány. Koně sekce malý sportovní kůň i pony startují ve sportovních soutěžích společně s ostatními plemeny koní. Z iniciativy předsednictva ČSP a české jezdecké federace jsou požadavky na pořádání samostatných soutěží. Prvním krokem je samostatné vyhodnocování kategorie MK v otevřených soutěžích pro velké koně.

Český sportovní pony obou sekcí je dobře využitelný jako rodinný kůň pod sedlo i do záprahu.

Početní stavy ČSP jsou po několik let přibližně na stejné úrovni. PK ČSP svou uzavřeností neprovádí hromadné zápisy hřebců a klisen z cizích plemenných knih. Do PK ČSP přijímá z těchto PK jen chovatelsky či sportovně prověřené jedince.

Aktuálně registrujeme 74 plemenných hřebců s oprávněním k plemenitbě v rámci PK ČSP. V jednotlivých oddílech plemenné knihy ČSP je zapsáno celkem 724 klisen z toho 461 klisen v oddílu pomocná plemenná kniha.

Počty koní v PK ČSP

Rok	Hřebci v chovu	Klisy v chovu	Celkem
2009	48	675	727
2010	42	691	733
2011	51	698	749
2012	44	649	693
2013	69+6(MK)	643+49(MK)	767
2014	71+6(MK)	634+57(MK)	768
2015	74+5(MK)	643+60(MK)	782
2016	69+5(MK)	660+64(MK)	798
2017	68+4(MK)	675+68(MK)	815

Plemenní hřebci. Počet hřebců je vzhledem k velikosti populace více než dostatečný. V roce 2017 bylo do PK zařazeno 5 hřebců do ČSP. 2362 Oswald HF je historicky prvním hřebcem zařazeným na základě předvýběru, který proběhl dne 3.3.2017 v Brně. Hřebci 2398 Fran Florima a 2424 Tesim byli zařazeni na základě zkoušek výkonnosti. 2366 Cífr na základě vlastní sportovní výkonnosti a 2370 Orchid's Romario II byl předveden na předvýběru a zařazen na základě vlastní sportovní výkonnosti, sportovní výkonnosti potomstva a licenci v zahraničí. Zařazování plemeníků z jiných plemenných knih podléhá souhlasu Rady plemenné knihy a snahou je zařazovat hřebce nejméně s vlastní sportovní výkonností. U importovaných hřebců je požadována i výkonnost potomků.

Plemenné klisy. V roce 2017 bylo do PK zařazeno 19 klisen. Z toho 14 klisen po úspěšném absolvování výkonnostních zkoušek z nichž 6 splnilo podmínky pro zápis do HPK, 6 do PK a 2 do PPK. Nejlépe byla hodnocena klisna 68/839 Madia Šargoun po hřebci 1731 Del Dafrey z matky 68/704 Markýza de Šargon po hřebci 2686 Lipan z chovu a v majetku pana Mgr. Josefa Pokorného z Litovle - Šargounu, která získala 9,0 bodů. Průměrná dosažená známka za výkonnostní zkoušky byla 8,46 bodů. **Všech 14 klisen je zapsáno do plemenné knihy Český sportovní pony.**

Počty klisen na ZV

Rok	ZV pod sedlem	ZV v zápřeži	Celkem
2009	0	0	0
2010	4	2	6
2011	7	7	9

2012	2	0	2
2013	1	7	8
2014	7+3(MK)	3	13
2015	5+1(MK)	6	12
2016	4	7	11
2017	7	7	14

Národní šampionát

V roce 2017 proběhl Národní Šampionát ve Velkých Hošticích u Opavy. Předvedeno bylo 64 poníků. Šampionem výstavy se stal plemenný hřebec 2048 Olly po 1524 Orion z 65/15 Amálka po 2761 Filip z chovu Aleše Fialy z Velkých Hoštic a v majetku ZH Tlumačov s.p.o. Mezi 3letými klisnami zvítězila 70/664 Fatima po 2691 Eter Or1/1 z 58/634 Madlenka po 808 Basco z chovu Adély a Radka Jančíkových z Žákovic v majetku Alice Křivánkové z Želešic. Nejlepším 3letým hřebcem se stal 2362 Oswald HF po High Flow's Oxford z Reintladnd's Formentera B po Campari Pur chovatele p. Lenerta Busche z Seefeldu v Německu a v majetku A. Fialy z Velkých Hoštic.

Sport

Výsledky koní plemene ČSP na MČR:

MČR ve skákání věkové kategorie 8 – 10 let na pony do125 cm KVH

4.místo SAM 19 nar. 2009 ze Sary po Del Aifr s jezdkyň Klárou Hlaváčkovou z chovu Pavlíny Trejtnarové z Kostelce na Hané a v majetku Bohuslava Novohradského z Klášterce nad Ohří.

MČR ve skákání věkové kategorie 8 – 10 let na pony do135 cm KVH

1.místo MILLICE ANNE-LIPANS STAR nar.2002 po Lipan z Mušky 1 po Šerif z chovu Mgr. Josefa Pokorného a v majetku Kristýny Dvořákové z Příbrami VII.

MČR ve skákání věkové kategorie 8 – 13 let na pony do148 cm KVH

2.místo CHUANITA nar.2006 po BEN JAMIN z Charity po EPSOM s jezdkyň Helenou Bečvářovou z chovu ing. Václava Němce z Tlumačova a v majetku pana Štěpána Bečváře.

MČR v drezůře věkové kategorie 14 – 16 let na pony do148 cm KVH

1.místo NIRIA nar. 2010 po GOLEM 1 z NEFI po Shahi s jezdkyň Markétou Lipinskou z chovu Pony Farm Kraus z Kladrub u Stříbra a v majetku Kateřiny Lipenské z Berouna.

MČR v drezůře věkové kategorie 8 – 10 let na pony do148 cm KVH

3.místo Dambra nar. 2004 po LIKEN z DIANY po FILIP s jezdkyň Eliškou Kantnerovou z chovu Adolfa Odložila z Olešnice a v majetku Jiřího Kantnera z Děčína.

MČR v drezůře věkové kategorie 11 – 13 let na pony do148 cm KVH

5. místo JASPER 3 po TOP DEJA VUE z LEIDY EN s jezdkyň Karolínou Polákovou z chovu Jaroslava Ševečka z Tachova a v majetku Bc. Ireny Sedláčkové z Benešova.

MČR spřežení kat. dvojspreží pony

4. místo DANKEN nar. 2008 a DAMIEN nar.2009 oba po LIKEN z DIANY po FILIP s voztajem Alešem Fialou z chovu Adolfa Odložila z Olešnice a v majetku Aleše Fialy z Kravař.

Propagace plemene

Většinu informací chovatelé nalezou na webových stránkách Svazu chovatelů ČSP <http://www.cspony.estranky.cz/> a ASCHK ČR www.aschk.cz. Dále jsou zveřejňovány v médiích, především časopise KONĚ, Jezdectví apod. a specializovaných serverech Equichannel, Distanc aj.

Vyhodnocení ŠP

V roce 2017 se svaz ČSP mimo jiné zaměřil na využití koní zapsaných v sekci ČSP malý kůň (MK). Ve vozatajských soutěžích Poháru ČSP je již trvale povolen start koní zapsaných do MK a také koním KVH nad 148 cm nezapsaným do MK.

Pořadatelům parkurových, drezúrních a soutěží všestrannosti je doporučováno vypisování soutěží pro koně do KVH do 156 cm.

Svaz ČSP požaduje vypisování samostatných soutěží pro koně zapsané do ČSP obou sekci ČSP Pony I MK.

V případě startů koní do 156 cm v soutěži společně s ostatními doporučuje svaz ČSP jejich samostatné vyhodnocení.

Na vyhodnocení ve výše uvedených soutěžích se bude svaz ČSP podílet.

Vyhodnocení je součástí šlechtitelské programu při zpracování výsledků pro kontrolu užitočnosti.

V rámci šlechtění svaz ČSP od připouštěcí sezony 2017 povoluje zapouštění klisen sekce MK vybranými teplokrevnými hřebci působícími na území České republiky.

Zpracoval:

A.Fiala, Lucie Odložilová